

b.e.r.r.i.a.k

z.i.r.i

TXOMIN ARTOLA

Kantaria

«Zazpi probintzia gara baina
'de facto' kantaldietarako hiru
izango bagina bezala
funtzionatzen dugu»

ARGIA

TASIO ERKIZIA

HBko Mahai Nazionalako
kidea

«ELAren azken agiria
interesgarria da, eta ondo
landu eta gauzatuz gero,
garrantzitsua izan daiteke
guztionez»

EGIN

WILIAM FRY

Psikiatra

«Gizartean umorea zapaltzeko
erabili da mende honen parte
handi bat»

EL PAIS

SALMAN RUSDHIE

Indiar idazlea

«Nobelak, maratoniak bezala,
distantzia luzerako
mentalitatea eskatzen du»

EL MUNDO

zuzendaria

OHARRA: Iritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NANen zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko. Gutunak faxez, posta arruntez edo posta elektronikoz bidal daitezke (helbide elektronikoa: egunka 01@sarenet.es).

EHU, eman ta zabal ezazu?

Iaz guri ere unibertsitatetako bideari ekiteko ordua iritsi zitzaigun eta oraingo mundu honetan jasan beharreko baldintza eskaxak berriro ere argitara zuzendu nahian gatozkizue.

Goi-mailako ikasketa hauek *Euskal Herriko Unibertsitatean* (?) burutzeak gure euskara maila aberasteko aukera eskainiko zigula uste genuen; baina usteak erdia uste-la ordeala!

Batetik eta irakasleekin hasiz, denetarik aurkitu dugu; euskara menperatzen duten batzuk badaude, baina, ugariagoak dira euskaraz mintzatzeko zailtasunak dituztenak. Euskaraz hitz egiteko anitz komeria badituzte, euskarazko irakasleak izatera nola iristen dira? Eta irakasle gehiago kontratatzeko dirurik ez dagoenez (baina irakasle bakoitzak bere bulegotxo dauka ordenadore eta abarrekin) guk aukeratutako karrera ezin izango dugu guztiz euskaraz egin. Zergatik ordea, euskara gure ama hizkuntza bada eta *euskal* unibertsitatean bagaude?

Bestetik, aurten norberak bere matrikula egiteko ordua iritsi da eta nola ez, euskaldunontzat abantailak baino ugariagoak izan dira oztopoak. Batzuei matrikula euskaraz egitea ezinezkoa jazo zaielako eta besteek matrikula euskaraz eginez gero ordenagailuak eskaintako informazioa murriztagoa delako, edota ordenagailuekin moldatzen laguntzeko zeuden pertsonak gazteleraz baino hitz egiten ez zutelako.

Horrela ba, *Euskal Herriko Unibertsitatea*, handikeriaz gainezkaturik etengabe aipatzen dituzten hiru hitz horien atzean ezkutatzeko den errealtate faltsu hori aditzera eman nahian hitz hauek idazten ditugu; izan ere, hemen aipatzen dugun arazo honek ikaslearen mugak gainditzen dituelakoan baikaude.

●Nerea Larrea Garin

(eta beste hiru sinadura)

BEASAIN (GIPUZKOA)

Demokrazia irakaskuntzan!

Zoritxarrez, gaur egun badira hainbat ikastetxe, ikasleen eskubideak onartzen ez dituztenak. Beraien helburua garbia da: ikasleen mobilizazio ahalmena apurtzea eta herri honetan dauden arazo batzuez ez hitz egitea edo eztaba-datzea, ikastetxean *normaltasuna* egon dadin.

Horrelako kasuetariko bat Azpeitiko Karmelo Etxegarai ikastola dugu. Bertan, ikastetxean osatzen den batzordearen gehiengoaren erabakiz ikaslearen eskubideak zapaltzen dira.

Adibidez, kartelak jartzeari dagokionez; adierazpenak mugimendu sozialek sinatuak izan behar dute (sindikatuak, alderdi politikoak eta beraiekin lotura estrukturala duten taldeak ez dira onartzen)...

Borroka egunei dagokionez; deialdiak arlo laboralerako ere zabaldua izan behar du, eta baita ondoko baldintzak bete ere: erakunde ofizial batek deialdi zabala egitea (lurralde edo probintzi mailakoa gutxienez), ikasleok zuzenean ukitzen gaituen irakaskuntza gaiari buruzko ekintza baterako deia ikasle edo erakunde ofizial batek egitea (adb: IAK antolatutako ikasleen eskubideen inguruko borroka egunak ez dira onartzen), edo herriko intsumiso baten kasu berezia izatea.

Arau hauek betetzen ez dituenak egun

bat etxean pasatzeko zigorra jasotzen du (irailaren 26an 7 ikasleri geratu zitzaientz moduan), eta behin baino gehiagotan berdin eginaz gero egun gehiagotarako. Borroka egun batean piper egiten duenak ere zigor bera jasotzen du, manifa ordua izan ala ez.

Erreibindikazio, sinadura bilketa, asanblea gehienak debekaturik daude, baita kontzentrazioak ere, eta betiere zigortuak izaten gara.

Honela, batzordeak hartutako erabakiak (arautegian agertzen ez direnak) honako hauek dira:

-Borroka egun batean, ikasleok bilera bat egin behar dugula ohartzen badira (ikastetxe kanpoan egiten ditugu, ikastetxe barnean eginez gero zuzendariak edo beraien ardura-dun batek egon behar baitu), ikastetxeko ateak itxi eta zuzendaria ikaslearen zerrendarekin ate aurrean jartzen da. Ikaslearen batek patoria irten nahi badu bilerara joateko edo ez, eta irtetzen bada, egun baterako edo tokatzen zaion egunetarako etxeratua izango da. Zoritxarrez ikasle bat bere eskubide osoz irten eta etxeratua izan zen.

-Kartelen bat jartzen ikusiz gero ere etxeratutak izaten gara; horrelakoak ere gertatu dira eta gertatzeko arriskua dago.

-Eserialdi bat zuzendariaren gela aurrean egiten bada zerbait salatzeke, banan-banan izenak hartu eta gurasoei deitzen diete.

Horrela, ikasle askori beldurra sartzen diote, etxeratua izaten bada gerta lekiokkeen ikusiz, eta, beraz, bere nahiak (gertakizun bat salatzea) ezin ditu aurrera eramane.

Egoera jasangaitz hau ikusirik, bertako ikaslearen %74k arauak eta batzordeak hartutako erabakiak berehala aldatzeko eskatzen duen idatzi bat sinatu dugu (sinadura bilketa hau ere onartu gabea da). Ea oraingoan eta betiko ikaslearen eskubideak onartzen dituzten!

●Oihana Zubizarreta

Igor Lopez

(Karmelo Etxegarai ikasleak)

AZPEITIA (GIPUZKOA)

seiko urrea

Xabier Euzkitze

Gaitzespen soilak

Egun gutxi behar izaten dugu sentimenduen beroa hozteko, bidelagunen izenak ahazteko, baten mina bestearenarekin ordeztzeko. Errimaz ezin hobeto badatorkit ere, ez dut aipatuko Txirritaren hura: «bi kristau gaizto nahikoa dira bazter guztiak nahasteko», alegia. Izan ere, ez nago oso seguru bazter nahasle antojagarri horiek gainerako gehienok baino gaiztoagoak ote diren. Itsuagoak, izatekotan ere. Bazterrak majo nahasi dira eta oraingoan beste askotan baino gehiago kostatzen ari zait indarkeriak hobira eramane duen azken gizakiaren izena ahaztea. Zuri ere noizbait gertatuko zitzaizula pentsatzen dut.

Hilketari erreazio andana batek segitu dio, ohi bezala. Bloke demokratiko usteko-

aren ordezkariak ia denak, ezker abertzaleko atxikimendu argigarriren bat salbu.

Gogor gaitzetsi dute Jose Mari Agirre ertzainaren hilketak, baina zuk gaitzespen soilak aski ez dela diozu. Oraingoan bat nator gainera zurekin, guztiz bat, arrazoi oso-oso ematen dizut, baina ez zaitez auzora begira bakarrik mintza, zeure buruari eskaiozu besteek eskatzen dieguna. Gaitzespena, salaketa, gauza hutsa da, atzetik besterik ez badakar. Hausnarketa ekarri behar du lehenik, eta arazo eta gatazkei irtenbidea bilatzeko borondatea gero. Hemen, Euskal Herrian, horrek izen bakarra du: negoziatzea. Eta keinuak, benetako keinuak somatu behar dira batean eta bestean, negoziatzea helduko bagara. Irtenbideak eskatu dituzu, gaitzespenez gain, baina zure soka berekoek emandakoa ez den irtenbide orori susmagarri irizten diozu, goxo-goxo esateagatik. Zure sokakak izanik ere zuzendaritzaren iritzi, planteamendu edo estrategiarekin bat ez datozenei, berriz, berehala jartzen diezu letreroa kopetan: *tonto util*.

Agian somatuko zenuen -nik ez dut somatu- Elkarriz giza mugimendua baino gehiago mugatu denik, hasierako jarreretik malguagoetara jo eta irtenbide bila ahalgin handiagoko egin duenik, majo kostata. Zer estimazio eman diezuen begi-bistan dago. ELA sindikatua da, Elkarriz-ekin

batera, azkenaldian irtenbide bila gehien saiatu direnetako bat. Hainbat eta hainbat gertakariaren aurrean deseroso izanik ere, LABekin duen akordioari eutsi egiten dio oraindik. Estatutua gogor defendatu izan du eta, beteko ez ote den susmoa hartu duenean, marko berri baten aldarrikapena egin du. Mila bider esan du euskal gatazkari irtenbide negoziatua eman behar zaiola. ELAko afiliatua zen Jose Mari Agirre, baina ETAk ez zion aukerarik eman atzo Gernikan marko juridiko-politiko berria eta autogobernua aldarrikatu zitzan.

Salaketa eta gaitzespena aski ez dela diozu eta, berriz diot, bat nator zurekin, baina hortik hasi behar da. Nik ahal bezain altu salatu nahi dut herri honek etorkizuneari zer izan nahi duen erabakitzeko eskubideari Madrilen eta Parisen jartzen dizkion oztopoak. Ozenki salatu nahi dut ETAren *alternatiba demokratikoa* izenekoa zabaltzeagatik zu akusatuen aurkika eraman zaituen sasi-epaiketa. Eta zu ere salatu nahi zaitut, Floren, irtenbideaz hainbat aldiz hitz egin eta oraindik ETARI su-etena eskatzeko adorerik izan ez duzulako. Baina gaur Jose Mari Agirreraren hilketak salatu nahi dut oroz gain, herri hau gorrotoz bete eta etorkizunez husten ari direnen azken atentatua. Nik ere badakit salaketa hutsa ez dela aski, gaitzespen soilak ez garamatzala inora, baina zuk hori ere ez duzu egiten, hildakoa adiskide duzunean baizik.